

На основу одредби Статута Акционарског друштва за осигурање GRAWE, Бања Лука, Управни одбор на седници одржаној дана 14.08.2019. године, донео је

ОПШТЕ УСЛОВЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТИ

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Примена услова

Члан 1.

Ови Услови примењују се на осигурање од одговорности, а уколико се одговорност осигурава у некој другој врсти осигурања, ови Услови се примењују ако је њихова примена предвиђена у условима за ту врсту осигурања.

Значење појединих израза

Члан 2.

У овим Условима поједини изрази значе:

"Осигуравач" – организација за осигурање са којом је закључен уговор о осигурању;

"Уговарач осигурања" – лице које са осигуравачем закључи уговор о осигурању;

"Осигураник" – лице чија је одговорност покривена осигурањем,

"Треће лице" – лице које није субјект уговора о осигурању, односно лице чија одговорност није покривена осигурањем као и радник осигураника;

"Сума осигурања" – највиши износ обавезе осигуравача за сваки осигурани случај;

"Премија" – износ који се плаћа за осигурање на основу уговора о осигурању;

"Полиса" – исправа о уговору о осигурању;

"Осигурани случај" – будући, неизвестан и независан од искључиве воље осигураника штетни догађај који има за последицу настајање штете чију би надокнаду могло да захтева треће оштећено лице

"Извор опасности" – делатност (занимање), ствари (покретне и непокретне), правни однос или одређено својство из којих може настати одговорност као ризик покривен овим осигурањем.

Члан 2а.

Фиксни износи из ових услова ревалоризују се сваког месеца на основу објављених службених података Завода за статистику о стопи трошкова у Инексу: Месечни преглед привредне статистике БиХ.

II ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет осигурања

Члан 3.

(1) Предмет осигурања, према овим Условима, је законска одговорност за штету услед смрти, повреде тела или здравља, као и оштећња или уништења ствари трећег лица.

(2) Овим осигурањем покривена је одговорност за штету која је настала из делатности осигураника или из поседовања ствари или из правног односа, или из одређеног својства као извора опасности који су означени у полиси осигурања односно у понуди за осигурање.

(3) Осигурање се такође односи на одговорност за штету из:

1) повећања опасности или проширења осигураног извора опасности до којих је дошло у току трајања осигурања;

2) новог извора опасности који се код осигураника појави после закључивања уговора о осигурању у смислу члана 5. ових Улова (осигурање од нових извора опасности).

(4) Ако је предвиђено у посебним одредбама ових Услови, или ако се посебно уговори, осигурањем је покривена и одговорност за:

- 1) штету због крађе или нестанка ствари;
- 2) штету која није настала ни повредом лица ни оштећењем односно уништењем ствари - тзв. "чисто имовинска штета".

Проширење осигурања

Члан 4.

(1) У оквиру осигураног извора опасности делатности, обухваћена је и одговорност осигураника:

- 1) из коришћења, односно поседовања, закупа или плодуюживања: земљишта, зграда и просторија, које се искључиво користе за потребе осигуране делатности или занимања;
- 2) из коришћења објеката друштвеног стандарда који искључиво служе радницима осигураника (нпр. ресторани друштвене исхране, купатила, одмаралишта, спортска игралишта и сл.);
- 3) из употребе лифтова намењених за превоз лица и терета;
- 4) из употребе бицикла без мотора, за потребе осигуране делатности;
- 5) уз складиштење материјала за ложење и погон за искључиву употребу у обављању осигуране делатности или занимања;
- 6) због крађе или нестанка ствари радника осигураника за личну употребу, осим: новца, сатова, фотоапарата, драгоцености свих врста, хартија од вредности и исправа свих врста, уз услов да су ствари смештене у закључаним просторијама или закључаним оставама.

(2) Уколико се ради о објектима наведеним у ставу (1) тачка 1) и 2) овог члана, осигурањем је обухваћена и одговорност:

- 1) осигураника као инвеститора или извођача грађевинских радова (новоградња, поправка, преправка, кречење, копање и сл.), уколико предрачунска вредност тих радова у сваком поједином случају не износи више од 30.000 КМ.
- 2) из поседовања гаража, које се налазе на (у) осигураним некретностима, уколико се не ради о гаражи која се користи за обављање делатности или о хотелској гаражи.

Осигурање од нових извора опасности

Члан 5.

(1) Ако је уговор о осигурању закључен уз плаћање премије осигурања у потпуности или делимично, на основу личних доходака радника или укупног прихода, покриће из осигурања се проширује и на одговорност из нових извора опасности који се појављују код осигураника после закључења уговора о осигурању, уколико за овај новонастали извор опасности није закључено посебно осигурање.

(2) Осигурање почиње одмах са појавом новог извора опасности. Осигураник је дужан да на крају периода осигурања, приликом утврђивања коначног износа премије, пријави све нове изворе опасности. За нове изворе опасности осигураник плаћа премији обрачунату од дана њихове појаве ("pro rata temporis").

(3) Обавеза осигураваача за накнаду из осигурања неће настати у случају појаве новог извора опасности, ако осигураваач према овим условима осигурања и тарифи премија не осигурава такав извор опасности.

(4) За нове изворе опасности важи сума осигурања из полисе. Ако полиса садржи за поједине изворе опасности различите суме осигурања, важиће сума осигурања за изворе опасности код којих се премија рачуна на основу личних доходака или укупног прихода од делатности. Ако постоји више различитих сума осигурања код којих се премија рачуна на овај начин, важиће као уговорена, највиша сума осигурања.

(5) Осигурање нових извора опасности не односи се на одговорност из:

- 1) држања или употребе пруга (железничких, успињача, жичара и сл.), позоришта, биоскопа, циркуса и трибина;
- 2) држања или употребе моторних, ваздушних и возила на води;

3) израде, обраде, смештаја, превоза, употребе и трговања експлозивним материјалом, или радиоизотопима, уколико је за ово потребно одобрење надлежног органа.

Обим покрића за штете услед загађивања тла и воде

Члан 6.

(1) Под загађивањем тла и воде подразумева се измена биолошких, хемијских или физичких природних својстава тла или воде услед испуштања штетних материја које могу довести до таквих промена.

(2) Осигурањем су обухваћене само штете услед смрти, повреде тела или здравља неког лица које су последица загађивања.

(3) Ако се посебно уговори покривене су и штете услед уништења или оштећења ствари. Ове штете обухваћене су осигурањем ако су настале услед изненадног и неочекиваног догађаја, па и кад су саме штете настале постепено.

(4) Одговорност за штету у вези са повећањем извора опасности означеног у полиси због унапређења или измена производње није обухваћена осигурањем ако се то посебно не уговори.

(5) Осигураник учествује у свакој штети са 10%, а најмање са 1000 КМ.

(6) Из осигурања је искључена одговорност за штете до којих би дошло услед тога што осигураник није одржавао, мењао и поправљао уређаје за пречишћавање отпадних вода и других отпадних продуката, нити се придржавао других мера предвиђених прописима о заштити животне средине.

Осигурање од одговорности за чисто имовинске штете

Члан 7.

(1) Ако се посебно уговори (чл. 3. ст. 4. тачка 2.) или ако је то предвиђено посебним одредбама ових Улова, осигурање се односи на одговорност за "чисто имовинске штете", тј. штете које нису настале ни повредом тела или здравља неког лица, нити оштећењем односно уништењем ствари.

(2) Сматра се да је осигурани случај настао кад је учињена радња односно настало пропуштање при обављању делатности означене у полиси, поседовања неке ствари и др. (извор опасности) којим је проузрокована чисто имовинска штета неком лицу.

(3) Осигурањем је обухваћена одговорност за штету чији је узрок (радња или пропуштање) настао за време трајања осигурања уколико штете нису настале по истеку две године од престанка осигурања.

(4) Ако је штета настала због пропуштања сматра се, у случају сумње, да је пропуштање настало дана када се пропуштена радња најкасније, морала предузети да би се избегло наступање штете.

(5) Осигурање се односи на радње, односно пропуштања настала у БиХ, чије су последице такође настале у БиХ.

(6) Из осигурања су искључене штете:

1) због прекорачења предрачуна и кредита по уговорима о куповини и продаји, а нарочито због неодржавања уговорених рокова испоруке и гарантованих обавеза;

2) због посредовања у новчаним и другим привредним пословима;

3) настале услед мањка у благајни погрешака у исплати и проневери од стране радника осигурања;

4) због неправилног таксирања и осталих недостатака у погледу таксирања;

5) проузрокованих тиме што је осигураник превидео грешку у рачуну, предрачуну или мерама у пртежима;

6) због недостатка ствари.

Искључење из осигурања

Члан 8.

(1) Осигурање се не односи на:

1) одговорност осигураника за намерно проузроковану штету. Ако је штету намерно проузроковао радник осигураваач ступа у права осигураника према раднику као одговорном лицу;

2) одговорност за штете које су у непосредној или посредној вези са кориштењем нуклеарне енергије, осим одговорности за штете од радиоизотопа који се користе у мирнодопске сврхе (у медицини, биологији, индустрији, пољопривреди итд.);

3) одговорности за штете из држања или употребе моторних возила, ваздушних возила и возила на води;

4) штете коју претрпи осигураник, брачни друг осигураника, деца и друга лица која са њима живе у заједничком домаћинству и која је дужан да издржава;

5) одговорност осигураника на основу уговореног проширења његове одговорности и на случајеве за које иначе по закону не одговара;

6) штете на стварима или извршеним радовима које је осигураник, или неко друго лице по његовом налогу или за његов рачун израдио или испоручио, ако је узрок штете у изради или испоруци;

7) штете од производа са недостатком;

8) штете на туђим стварима, проузроковане при обављању осигуране делатности (занимања) на овим или са овим стварима (нпр. обрада, оправка, превоз, испитивање и сл.), осим ако је до штете дошло због догађаја који није у непосредној вези са професионалним пропустима осигураника;

9) штете које су последица свесног поступања противно прописима или правилима по којима се обавља делатност односно занимање као извор опасности из полисе;

10) штете које су последица загађивања ваздуха;

11) штете које су последица професионалних обољења радника осигураника;

(2) Осигурањем нису покривене штете које настају на стварима услед:

1) трајног дејства температуре, гасова, паре, влаге или падавина (дима, чађи, прашине и др.), као и услед плесивости, потреса, шума и сл., што за последицу има постепено настајање штете;

2) улегања и клизања земљишта;

3) поплаве стајаћих, текућих и подземних вода;

4) услед учешћа на коњским, бициклическим, мотоциклическим и аутомобилским тркама, боксерским и рвачким борбама, као и учешћа на припремама за трку односно борбу;

5) на туђим стварима које је осигураник узео у закуп на послугу, на зајам, у оставу, ради превоза и сл.;

6) за које осигураник одговара у својству инвеститора.

Територијална важност осигурања

Члан 9.

Осигурањем су обухваћени осигурани случајеви настали на територији пословног подручја БиХ, а на територији других земаља само ако се то посебно уговори или ако је то предвиђено посебним одредбама, осим уколико се не ради о чисто имовинској штети.

Осигурани случај

Члан 10.

(1) Осигурани случај је будући, неизвестан и независан од искључиве воље осигураника штетни догађај на основу кога би треће оштећено лице могло да захтева надокнаду штете. Сматра се да је осигурани случај настао онога момента када је такав догађај почео да се остварује.

(2) Једним осигураним случајем сматра се и више временски повезаних штета, ако су оне последица истог узрока.

Временска важност осигурања

Члан 11.

(1) Осигуравач је у обавези само ако осигурани случај настане за време важности осигурања.

(2) Осигурани случај који је настао за време важности осигурања, а чији је узрок из периода који претходи закључењу уговора о осигурању или из времена када је осигурање било прекинуто, покривен је осигурањем само ако уговарачу осигурања није био познат или није могао бити познат узрок из кога осигурани случај потиче.

(3) Код штете услед повреде здравља које настају постепено, у случају сумње, сматра се да је штетни догађај настао када је први пут налазом лекара утврђена повреда здравља.

Сума осигурања

Члан 12.

(1) Сума осигурања је горња граница обавезе осигуравача по једном осигураном случају, чак и када за штету одговара више лица чија је одговорност покривена овим осигурањем.

(2) Сума осигурања, зависно од уговореног, може бити: само за штету услед смрти, повреде тела или здравља неког лица; само за штете на стварима; и за једне и за друге штете са одвојеним сумама; или јединствена сума осигурања, без обзира на врсту штете.

(3) После настанка осигураног случаја и исплате одштете, осигурање остаје и даље на снази у висини сума осигурања из полисе.

Обавезе осигураника после настанка осигураног случаја

Члан 13.

(1) Осигураник је дужан да обавести осигуравача о настанку осигураног случаја, као и о поднетом захтеву за накнаду штете најкасније у року од три дана по сазнању.

(2) Осигураник је дужан да обавести осигуравача и кад захтев за накнаду штете против њега буде истакнут преко суда, кад буде стављен у притвор, као и кад буде поведен поступак за обезбеђење доказа.

(3) Ако је проведен увиђај, подигнута оптужница или донета одлука о кривичном поступку, осигураник је дужан да о томе одмах обавести осигуравача, чак и када је пријавио настанак штетног догађаја. Такође је дужан да достави налаз надлежног органа у вези са насталим штетним догађајем.

(4) Ако је осигурањем покривена штета настала услед крађе ствари, осигураник је дужан да крађу без одлагања пријави органу јавне безбедности.

(5) Осигураник није овлаштен да се, без предходне сагласности осигуравача, изјашњава о захтеву за накнаду штете, а нарочито да га призна потпуно или делимично, да се о захтеву за накнаду штете поравна, као ни да изврши исплату, осим ако се према чињеничном стању није могло одбити признање, поравнање, односно исплата, а да се тиме не учини очигледна неправда. Ако је осигураник у заблуди сматрао да постоји његова одговорност, или да су исправно утврђене чињенице, то га неће оправдати.

(6) Ако оштећени поднесе тужбу за накнаду штете против осигураника, осигураник је дужан да достави осигуравачу судски позив односно тужбу и сва писмена у вези са штетним догађајем и захтевом за накнаду штете, као и да вођење спора препусти осигуравачу.

(7) Ако се осигураник противи предлогу осигуравача да се захтев за накнаду штете реши поравнањем, осигуравач није дужан да плати вишак накнаде, камате и трошкова који су услед тога настали.

(8) У случају да се оштећеник са захтевом за накнаду штете непосредно обрати осигуравачу, осигураник је дужан да осигуравачу пружи све доказе и податке којима располаже, а који су неопходни за утврђење одговорности за причињену штету и за оцену основаности захтева, обима и висине штете.

(9) Ако услед промењених околности осигураник стекне право да се укине или смањи рента оштећеном лицу, дужан је да о томе обавести осигуравача.

(10) Уколико се осигураник не придржава обавеза из овог члана сносиће штетне последице које услед тога настану, осим ако би оне настале и да се придржавао обавеза.

Обавезе осигуравача по поднетом захтеву оштећеног лица

Члан 14.

У вези са поднетим захтевима за накнаду штете од стране оштећеног лица, осигуравач је у обавези:

- 1) да заједно са осигураником предузме одбрану од неоснованих или претераних захтева за накнаду штете (правна заштита - члан 15.);
- 2) да удовољи основним захтевима за накнаду штете (накнада штете – члан 16.);
- 3) да накнади трошкове судског поступка (накнада трошкова поступка – члан 17.).

Накнада штете

Члан 15.

(1) Осигуравач у року од 14 дана исплаћује накнаду из осигурања, рачунајући од дана када је утврдио своју обавезу и висину те обавезе.

(2) Осигуравач исплаћује накнаду из осигурања на основу:

- 1) признања која је дао или одобрио;
- 2) поравнања које је закључио или одобрио;
- 3) судске одлуке.

(3) Осигуравач је овлаштен да на име накнаде осигураннику положи суму осигурања, па се у том случају ослобађа свих обавеза и поступака у вези са осигураним случајем.

(4) Осигуравач учествује у депоновању ради обезбеђења накнаде штете на које би осигураник био дужан на основу законских прописа или судске одлуке, и то највише до износа висине његове обавезе на накнаду штете.

(5) Ако је осигураник обавезан да плати на име накнаде штете ренту, а капитализирана вредност ренте премашује суму осигурања, или остатак суме по одбитку других давања у вези са истим осигураним случајем, дугована рента ће се накнадити само у сразмери између суме осигурања, односно остатка суме осигурања и капитализаране вредности ренте.

Капитализирана вредност ренте за израчунавање пропорције рачуна се на основу важећих таблица смртности за осигурање живота у БиХ.

(6) Ако се осигуравач противи предлогу осигураника да се о захтеву за накнаду штете поравна, дужан је да плати накнаду, камате и трошкове и кад премашују суму осигурања.

Накнада трошкова поступка

Члан 16.

(1) Осигуравач надокнађује све трошкове парничког поступка уколико је сам водио спор или је дао сагласност осигураннику за вођење спора, па и кад захтев за накнаду штете није био основан.

(2) Ако је парница вођена без знања и сагласности осигуравача, осигурањем су покривени трошкови спора, уколико заједно са накнадом штете не премашују суму осигурања.

(3) Осигуравач сноси трошкове браниоца у кривичном поступку покренутом против осигураника, због догађаја који би могао имати за последицу постављање захтева за накнаду штете по основу одговорности покривене осигурањем и то само изузетно, ако је упознат са избором браниоца и прихватио да сноси трошкове. Трошкове кривичног поступка, као и трошкове заступања оштећеног, осигуравач не надокнађује.

(4) Кад изврши своју обавезу исплатом суме осигурања, осигуравач се ослобађа даљих давања на име накнаде и трошкова по једном осигураном случају.

Непосредни захтев оштећеног лица

Члан 17.

(1) Ако оштећено лице захтев или тужбу за накнаду штете управи само према осигуравачу, осигуравач ће о томе обавестити осигураника и позвати га да му пружи све потребне податке и поступи сходно члану 13., став (8) ових Улова, као и да сам осигураник предузме мере ради заштите својих интереса.

(2) Уколико се у случају из претходног става осигуравач одлучи да оштећеном исплати накнаду, у потпуности или делимично, дужан је о томе да обавести осигураника.

III ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ПОЈЕДИНЕ ИЗВОРЕ ОПАСНОСТИ

Примена посебних одредаба

Члан 18.

На осигурање од одговорности из појединих извора опасности, поред основних одредаба ових Улова, примењују се у погледу обима покрића и посебне одредбе ових Улова. У случају одступања од основних, примењују се посебне одредбе.

Адвокати

Члан 19.

(1) Осигурање се односи на одговорност за чисто имовинске штете у вези са обављањем делатности адвоката (члан 7. Ових Улова), као и на одговорност из поседовања канцеларијског пословног простора.

(2) Из осигурања је искључена одговорност адвоката за штете које проузрокује у својству заменика другог адвоката.

Аутосервиси, аутомеханичарске радионице и слично

Члан 20.

(1) Осигурање се односи и на штете из поседовања места за смештај моторних возила, као и из продаје потребног материјала за погон возила (бензин, уље, маст и сл.).

(2) Ако се посебно уговори, осигурање се односи и на штете настале: при раду на возилу и услед нестанка и крађе возила, али не и његових делова.

Болнице, лечилишта, санаторијуми, диспанзери, амбуланте и слично

Члан 21.

(1) Осигурањем је обухваћена и одговорност за штете због оштећења, уништења, нестанка или крађе ствари за личну употребу болесника и њихових пратилаца, ако су те ствари предате осигуранику на чување.

(2) Осигурањем је обухваћена одговорност за штете због нестанка и крађе новца, хартија од вредности, сатова, докумената, накита и других драгоцености, само у случају ако су те ствари осигуранику предате на чување и ако те ствари осигураник држи у закључаној каси.

Дистрибуција електричне енергије

Члан 22.

(1) Ако се посебно уговори, осигурање обухвата и случајеве у којима постоји одговорност осигураника за штете које претрпи потрошач електричне енергије (због недозвољеног одступања од називног напона или фреквенције, због обуставе и прекида у испоруци електричне енергије и у другим случајевима, уколико је осигураник одговоран за штету).

(2) У свакој штети осигураник учествује са 10%, најмање са 500 КМ, а највиша са 10.000 КМ.

Друштва

Члан 23.

(1) Осигурањем је покривена и одговорност:

1) из одржавања састанака, седница и приредаба друштава, предвиђених статутом или другим општим актом друштва;

2) из поседовања зграде, земљишта, просторија и уређаја који служе искључиво за потребе друштва, (као нпр.: игралишта, стрелишта, вежбалишта и др.);

3) чланова управе друштва и других лица која су овлаштена да заступају друштво;

4) чланова друштва при обављању делатности на приредбама друштва у вези са тим приредбама, у интересу и за циљеве друштва.

(2) Код стрелачког друштва осигурањем је покривена одговорност за штете само ако су настале на месту одређеном за гађање.

(3) Осигурањем је обухваћена одговорност за оштећење, нестанак или крађу возила на води (чамаца, једрилица и др.) преузетих на чување под условом да постоји стални чувар. Штете на моторним чамцима покривене су уколико је мотор причвршћен за чамац или ноћу смештен у затвореној просторији.

(4) Ако је посебно уговорено, осигурањем је покривена и одговорност друштва за штете из:

1) поседовања зграде, земљишта просторија и уређаја који не служе искључиво за потребе друштва;

2) приредаба које прелазе оквире обичних приредаба друштва, предвиђених статутом друштва;

3) држање животиња;

4) подизање трибина;

5) кориштење спортских терена и уређаја (клизалишта, стаза за санкање и скијање и др.);

6) делатности које као узгредне обавља друштво (нпр. ресторани у сопственој режији, купатила и сл.).

Гардеробе

Члан 24.

(1) Осигурањем је покривена и одговорност осигураника због уништења, оштећења, нестанка или крађе (па и услед замене ствари предатих гардероби на чување, уз одговарајућу потврду, број, блок и сл.).

(2) Из осигурања је искључена одговорност осигураника за штете због нестанка или крађе новца, хартија од вредности, драгоцености, сатова и докумената сваке врсте.

(3) Осигуравач је у обавези само ако гардероба има сталног чувара и у њу, сем чувара, друга лица немају приступ.

Грађевинска, монтажна и слична делатност

Члан 25.

(1) Штете од нивелисања терена које врши осигураник покривене су осигурањем уколико се нивелисање односи на радове које осигураник треба да заврши, при чему је из осигурања искључена одговорност за штете на објекту за чију се изградњу и одбрану врши нивелисање.

(2) Осигурање се односи и на одговорност за штете:

1) непосредно проузроковане оштећењем подземних уређаја (као водова: за плин, воду, струју, канализацију и сл.), уколико није посебно уговорено да се обухвате и посредне штете;

2) проузроковане минирањем у обављању делатности осигураника, али не и за штете на непокретним стварима које се приликом минирања налазе на удаљености мањој од 75 метара до тачке минирања, ако се другачије не уговори.

(3) Из осигурања је искључена одговорност за штете:

- 1) на суседним грађевинама, услед пропуштања да се изврши одговарајуће појачање (подупирање и сл.);
- 2) на грађевинском односно монтажном, објекту који осигураник изводи или на коме ради;
- 3) проузроковане од рушења на непокретним стварима које се налазе у кругу чији радијус одговара висини објекта који се руши.
- (4) Уколико се другачије не уговори, осигураник учествује у свакој штети са 10%, најмање 1.000 КМ, а највише 10.000 КМ.

Купатила

Члан 26.

- (1) Осигурањем је покривена и одговорност осигураника за оштећење, уништење, нестанак и крађу ствари за личну употребу купалишних гостију ако су те ствари закључане у кабинама или другим одговарајућим просторијама за смјештај ствари или ако су предате осигуранику на чување.
- (2) Одговорност за штете услед нестанка и крађе новца, хартија од вредности, драгоцености, сатова, докумената и сл. покривена је осигурањем само ако су те ствари предате осигуранику на чување и ако се држе у закључаној каси.
- (3) Осигурањем је покривена и одговорност за штете проузроковане од ствари осигураника које служе за спорт, рекреацију и разоноду купалишних гостију.

Лекари

Члан 27.

- (1) Осигурање се односи и на чисто имовинске штете (члан 7. Ових Улова).
- (2) Осигурање покрива одговорност и за штете настале приликом пружања хитне медицинске помоћи на подручју Европе.

Луке и јавна складишта

Члан 28.

- (1) Ако се посебно уговори, осигурање се односи и на одговорност:
 - 1) за штете настале на туђој роби приликом: претовара, ускладиштења, слагања и учвршћивања, вагања, мерења, бројања, сортирања, маркирања и увећавања, паковања и поправке паковања, превоза и преноса на пословном простору;
 - 2) за штете од загађивања вода, обала и других објеката.
- (2) Осигурањем није обухваћена одговорност:
 - 1) за штете проузроковане: теглењем, пељарењем, чувањем и заштитом бродова, привезивањем, одвезивањем и спасавањем бродова, превозом лица пељарским и привезачким чамцима, дорадом, прерадом, обрадом, поправком и сл., егализирањем, фумигирањем, чишћењем, кречењем, мешањем, сушењем и сл., међународним и унутрашњим отпремањем робе (шпедиција), ускладиштењем и чувањем робе у хладњачама;
 - 2) за посредне штете (на пример; губитак тржишта, пад цена, забрана увоза или извоза).
- (3) У свакој штети осигураник учествује са 10%, најмање са 1.000 КМ, а највише са 10.000 КМ.

Пољопривредна и шумска делатност

Члан 29.

- (1) Осигурањем је покривена и одговорност за штете проузроковане из:
 - 1) држања животиња, али не и штете које настају на животињама приликом припуштања или вештачког осемењавања, осим ако то није посебно уговорено;
 - 2) коришћења средстава за сузбијање корова, као и спречавања и сузбијања биљних болести и штеточина на земљишту осигураника, с тим да осигураник у сваком осигураном случају учествује са 10%, а највише са 1.000 КМ;

3) предузимања грађевинских радова на земљишту осигураника, уколико предрачунска вредност тих радова не износи више од 30.000 КМ;

4) узредне делатности осигураника, ако годишњи приход од тих делатности не прелази износ од 150.00 КМ.

(2) Осигурањем је покривена и одговорност осигураника у својству приватног лица, у смислу члана 33. ових Улова.

Прикључење пруге, успињаче, жичаре, закупљена железничка стоваришта, дизалице и постројења за утовар и истовар

Члан 30.

(1) Уколико се делатност осигураника, као извор опасности из полиса обавља кориштењем прикључних пруга, успињача, жичара, закупљених железничких стоваришта, дизалица и других постројења за утовар и истовар, осигурањем је обухваћена:

1) одговорност за штете настале из употребе кључне пруге (шумске, пољске, индустријске), успињаче или жичаре, ако се превоз врши без наплате возарине;

2) одговорност за штете из употребе дизалица и постројења за утовар и истовар, уколико нису настале при употреби постројења која по својој конструкцији пуштају терет да пада;

3) уговорна одговорност за штете настале из употребе закупљеног железничког стоваришта према Жељезницама РС и БиХ.

(2) Ако се посебно уговори, осигурањем је покривена:

1) одговорност за штете због оштећења вагона бродова, моторних возила кориштењем дизалица и других постројења за утовар и истовар;

2) одговорност за штете из употребе дизалица и постројења за утовар и истовар, уколико нису настале при употреби постројења која по својој конструкцији пуштају да терет пада;

3) уговорна вредност за штете настале из употребе закупљеног железничког стоваришта према Жељезницама РС и БиХ.

Приватно лице – одговорност у том својству

Члан 31.

(1) Осигурањем је покривена одговорност осигураника за штете које проузрокује у својству приватног лица у свакодневном животу, изван обављања неког занимања или заната и то:

1) као сопственик, корисник или купац стана или засебне куће за становање, мале баште и дворишта;

2) као послодавац према лицу запосленом у домаћинству;

3) поседовањем и употребом бицикла без мотора;

4) бављењем спортом, осим спорта којим се бави професионално, као и спорта који је везан за употребу возила снабведеног мотором било које врсте, спорта са летилицама, лова и борилачких спортова (бокс, мачевање, рвање, џудо, карате и др.);

5) као држалац питомих животиња које се не користе у сврху привређивања;

6) хладним или ватреним оружјем за чије држање поседује дозволу и које служи за одбрану или учешће на стрељачким такмичењима.

(2) У истом обиму као и у ставу 1. овог члана, осигурање се односи и на одговорност:

1) брачног друга осигураника и деце која са њим живе у заједничком домаћинству и коју је дужан да издржава;

2) лица запослених у домаћинству осигураника при обављању послова тог домаћинства.

(3) Ако се део стана односно зграде употребљава за обављање неког занимања, осигурање не обухвата одговорност из држања тог дела стана односно зграде.

(4) Ако се посебно уговори, обухваћена је и одговорност за малолетну децу која са осигураником не живе у заједничком домаћинству.

Путеви – одржавање

Члан 32.

(1) Ако се посебно уговори, осигурањем је покривена и одговорност осигураника за штете настале услед:

- 1) неодговарајућих заштитних ограда или њихових непостојања, као и непостојања одговарајућих саобраћајних знакова и упозорења опасних места на путевима;
- 2) некошења траве и неодржавања засада на путном земљишту;
- 3) разних наноса на путу (снега, земље, отпадака и др.);
- 4) непосипања пута ради спречавања поседице.

(2) У свакој штети осигураник учествује са 10%, најмање са 500 КМ, а највише 10.000 КМ, ако се другачије не уговори.

Спортске приредбе

Члан 33.

Осигурањем је обухваћена одговорност организатора бициклических, мотоциклических и аутомобилских трка за време саме трке.

Ако се трка одржава на отвореним стазама, таква стаза мора бити обезбеђена од стране органа јавне безбедности.

Осигурана је и одговорност учесника на спортским приредбама, изузев у случајевима из члана 8. став 3. тачка 1. ових Улова.

Школе, установе за васпитање и образовање, чување и слично

Члан 34.

(1) Осигурањем је покривена и одговорност осигураника за штете због оштећења, уништења, нестанка и крађе ствари ученика и питомаца само ако се ствари налазе у одговарајућим просторијама за смештај тих ствари.

(2) Осигурање од одговорности због крађе или нестанка одеће, обуће, или опреме ученика и студената за време трајања наставе може се уговорити без закључивања основног осигурања по овим Уловима.

(3) Из осигурања је искључена одговорност за штете због нестанка и крађе: новца, хартија од вредности, племенитих метала, нумизматичких, филателистичких и других збирки и драгоцености свих врста.

(4) Осигурањем је покривена и одговорност:

1) чланова школских савета и савета васпитних и других установа који према законским прописима и самоуправним општим актима школе, односно васпитне и друге установе управљају школом односно установом;

2) из приређивања излета, ескурзија, школских приредаба и сл.

Угоститељска делатност

Члан 35.

(1) Под угоститељском делатношћу, у смислу ових Улова, подразумева се делатност коју обављају: хотели, кафане, пансиони, одмаралишта, уређени кампови и сл.

(2) Осигурањем је покривена и одговорност осигураника због оштећења, уништења, нестанка или крађе ствари за личне потребе гостију које су они унели у угоститељски објект. Стварима за личну употребу сматрају се и: аматерски фотоапарат са прибором, опрема за викенд и камповање, радио и ТВ пријемник, грамофон са плочама и касетофон, двоглед, ловачка пушка, лично оружје и спортски реквизити.

(3) Осигурање се не односи на одговорност за штете настале:

1) на стварима гостију приликом њихове употребе, обраде или рада на њима од стране осигураника;

2) услед нестанка или крађе ствари гостију, ако су унете у просторије које су сваком приступачне, у којима се послужује храна и пиће и сл., осим када су предате гардероби на чување.

(4) Ако се посебно уговори, осигурањем је покривена и одговорност осигураника за штете на возилу, у смислу одредаба члана 41. Ових Улова.

(5) Одговорност за штете услед нестанка или крађе новца, накита, хартија од вредности и докумената сваке врсте покривена је осигурањем ако су те ствари предате осигуранику и смештене у закључаној каси.

(6) Осигурањем је обухваћена и одговорност:

1) Из помоћних погона који припадају осигуранику (као: перионице, кухиње, пекаре, месаре и сл.) а који служе искључиво за обављање делатности осигураника;

2) из поседовања предмета, просторија и терена за спорт и рекреацију које гости користе бесплатно.

Уређаји за забаву

Члан 36.

Осигурањем је покривена и одговорност за штете које настају приликом монтаже и демонтаже уређаја за забаву.

Ватрогасна друштва

Члан 37.

(1) Осигурањем је обухваћена одговорност за штете проузроковане приликом вежби, акција и пружања помоћи.

(2) Осигурањем је покривена и лична одговорност чланова друштва из обављања активности у својству ватрогасаца.

(3) Осигурање се односи и на одговорност ватрогасног друштва као сопственика, закупца или плодоживаоца земљишта, зграда и просторија које служе искључиво за потребе друштва.

(4) Из осигурања је искључена одговорност за штете на стварима ради чијег је спасавања друштво било позвано.

Ветеринари, ветеринарске клинике и станице

Члан 38.

(1) Осигурањем је покривена и одговорност осигураника због повреде животиња при лечењу.

(2) Ако се посебно уговори, осигурањем је покривена и одговорност за штете због повреда животиња у вези са кастрацијом, третирањем гасом и вештачким осемењавањем.

Возила – чување

Члан 39.

(1) Осигурањем је покривена и одговорност осигураника за оштећење, уништење, нестанак, крађу и замену возила остављених на чување (моторна возила, приколице, мотоцикли и бицикли).

(2) Осигурањем су покривене и штете на возилима које причини осигураник за време док за потребе гостију врши услуге паркирања, гаражирања и слично у кругу угоститељског објекта.

(3) Уколико возило није смештено у закључаној гаражи, из осигурања су искључене штете на стварима које се налазе на или у возилу, као и на појединим деловима возила, осим ствари које се серијски производе са возилом и ствари које су по прописима морале бити у возилу.

(4) Осигуравач је у обавези само када је паркиралиште за возила тачно одређено, обележено и ако су возила прописано смештена и обезбеђена, под условом да постоји стални чувар.

Зграде и земљишта (поседовање односно кориштење)

Члан 40.

(1) Осигурањем је покривена и одговорност за изворе опасности из члана 4. став 2. тачка 1) и 2) ових Улова.

(2) Осигурањем је покривена и одговорност:

1) за штете које проузрокују лица задужена за одржавање и чишћење зграда, односно земљишта као извора опасности;

2) за штете које проузрокују лица која ступају на место осигураника у својству новог корисника, плододуживаоца или стечајног управника;

3) за штете из кориштења дечијих игралишта са припадајућом опремом за разоноду деце, уколико игралиште припада згради, као извору опасности из полисе;

4) из поседовања баште, уколико се она користи за сопствене потребе и уколико припада згради или земљишту као извору опасности из полисе.

(3) Ако зграда има више корисника односно сопственика, осигуравач није у обавези да накнади штете коју проузрокује један корисник односно сопственик другом сопственику, његовом брачном другу и лицима које издржава.

(4) Захтеви сопственика, односно корисника стана, његовог брачног друга и лица која издржава, обухваћена су осигурањем, уколико они не учествују у заједничкој одговорности за штете са осталим сопственицима односно корисницима зграде.

Животиње

Члан 41.

(1) Осигурањем је покривена и одговорност чувара животиња и других лица која се старају о животињама које су означене у полиси осигурања.

(2) Осигурањем је покривена одговорност за штете из акта припуштања животиња, ако је то посебно уговорено.

IV ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Премија осигурања

Члан 42.

(1) Ако је основ за израчунавање премије годишњи нето лични доходак радника, коначан обрачун премије врши се по завршетку године на бази оствареног личног дохотка.

(2) У случају престанка уговора о осигурању пре уговореног рока трајања, ако је уговарач имао неки попуст на трајање осигурања, дужан је да износ премије одобрене на име попушта врати осигуравачу.

Враћање премије

Члан 43.

(1) Ако ствар у вези са чијом је употребом закључено осигурање од одговорности, односно извор опасности, означен у полиси престане да постоји пре почетка обавеза осигуравача, уговарачу осигурања враћа се износ наплаћене премије.

(2) Ако извор опасности означен у полиси престане да постоји за време трајања осигурања, осигуравач је дужан да врати уговарачу осигурања део премије за извор опасности који је престао да постоји сразмерно преосталом времену, уколико у вези са тим извором опасности осигуравач није био у обавези да плати накнаду из осигурања.

(3) Престанком уговора о осигурању у свим другим случајевима пре истека времена за које је премија плаћена, премија припада осигуравачу само до завршетка дана до којег је он био у обавези, ако није другачије уговорено.

Престанак обавезе осигуравача

Члан 44.

Обавеза осигуравача престаје:

1) код уговора о осигурању са одређеним роком трајања – истеком двадесет четвртог часа дана који је у полиси означен као дан истека осигурања, уколико није другачије уговорено;

2) код уговора о осигурању са неодређеним роком трајања, ако је у полиси означен само почетак осигурања, осигурање се продужава из године у годину, осим ако нека од уговорних страна најкасније три месеца пре истека текуће године осигурања писмено обавести другу страну да жели продужити уговор о осигурању. У том случају, уговор о осигурању престаје истеком двадесет четвртог часа последњег дана текуће године осигурања.

Начин обавештавања

Члан 45.

(1) Сва обавештења и пријаве које су уговорне стране дужне да учине у смислу одредаба ових Улова, обавезно се морају потврдити писмено ако су учињене усмено, телефоном, телеграмом или на неки други сличан начин.

(2) Као дан пријема обавештења односно пријаве, сматра се дан када су обавештење, односно пријава, примљени. Ако се обавештење односно пријава шаље поштом препоручено, као дан пријема сматра се дан предаје пошти.

(3) Споразуми који се односе на садржину уговора пуноважни су само ако су закључени у писменом облику.

Промена назива адресе (фирме)

Члан 46.

(1) Уговарач осигурања, односно осигураник, дужан је да о промени имена, назива или адресе обавести осигуравача у року од 15 дана од дана настале промене.

(2) Ако уговарач осигурања, односно осигураник, не обавести осигуравача о променама из предходног става, за пуноважност обавештења која осигуравач шаље, довољно је ако је упутио уговарачу осигурања, односно осигуранику, препоручено писмо према последњим подацима о адреси стана, пословним просторијама, односно имену или називу, којима располаже. Обавештење постаје пуноважно дана када би, према редовном току ствари, постало пуноважно да није било промене из предходног става.

Измена Улова осигурања и Тарифе премија

Члан 47.

(1) На уговоре о осигурању закључене на трајање дуже од годину дана измене у Уловима осигурања и Тарифи премија извршене после закључења уговора о осигурању примењиваће се тек по истеку године осигурања, осим уколико су за осигураника повољније.

(2) Осигуравач је дужан да писмено, или на други погодан начин, обавести уговарача осигурања о извршеним изменама у Уловима осигурања односно Тарифи премија.

(3) Уговарач осигурања има право да у року од 30 дана од дана пријема обавештења о извршеним изменама у Уловима осигурања, односно Тарифи премија, откаже уговор о осигурању.

(4) У случају отказа из предходног става, уговор о осигурању престаје у двадесет четири часа последњег дана текуће године осигурања у којој је извршена измена Улова осигурања, односно Тарифе премија.

(5) Ако уговарач осигурања не откаже уговор у року одређеном у ставу (3) овог члана, уговор о осигурању се мења са почетком наредне године осигурања, у складу са извршеним изменама у Условима осигурања, односно Тарифи премија.

Примена законских прописа

Члан 48.

На питања која нису регулисана Условима, примењују се одговарајуће одредбе Закона о облигационим односима.

Надлежност у случају спора

Члан 49.

У случају спора између осигураника, односно уговарача осигурања, и осигуравача, надлежан је суд у Бањалуци.

Председник Управног одбора
Марко Микић